

BOEKBESPREKINGEN EN NIEUWE PUBLICATIES

Hilversum zoals het was, aflevering I

door G.J. Schutte en E.J.J. de Paepe

Visualiseren is de boodschap! Want lezers zijn kijkers geworden. De haastige mens moet je snel bereiken, met een plaatje en een praatje. Uitgeverij Waanders te Zwolle is daar een meester in. Na het zeer succesvolle *Ach Lieve Tijd het Gooi* lanceert Waanders nu een nieuwe serie en die gaat uitsluitend over Hilversum. Bovendien zijn ze er in Zwolle achter gekomen dat de klant vooral in de laatste honderd jaar geïnteresseerd is. Dus geen gezeur meer over die brand in 1766 en zo, maar *100 jaar van dorp tot stad*, want zo heet de eerste aflevering. En er zullen er nog 17 volgen. Geen facet van Hilversum's jongste geschiedenis zal onbesproken blijven.

Deze eerste aflevering begint met de wevers in de vorige eeuw en beschrijft de uitbouw van het dorp tot op de dag van heden. De tekst is van Gerrit Schutte en hij doet dat heel knap. Slalomtend tussen de foto's, tekeningen en kadertekstjes neemt hij ons mee naar de aanleg van de spoorlijn, de komst van forenzen met hun villa's en de groei van de industrie met speciale aandacht voor de nutsbedrijven, de NSF en voor de werkplaats van de gebroeders Spijker. De religieuze paragraaf vermeldt de bouw van vele kerken en het ontstaan van *Klein Rome*. Van de notabelen krijgt Boot de meeste aandacht. Die vond het maar spijtig dat ons oude dorp de oorlog ongeschonden had overleefd. Nee, dan Rotterdam! Daar konden ze na '45 lekker en ongehinderd gaan bouwen.

Aflevering I van de lange serie heeft typisch tot doel een overzicht in vogelvlucht te geven. Schutte moest het breed houden want voor meer diepgang zijn de volgende afleveringen. Dat is voor een auteur niet makkelijk, maar het is voortreffelijk gelukt. Het meest sprekend echter is de overdaad aan prachtig beeldmateriaal. De uitvoerige onderschriften, geschreven door Eddie de Paepe, vormen naast de hoofdtekst een eigen apart verhaal en dat is het geheim van de succesvolle Waanders-formule. Onze favoriete plaat verbeeldde het

bermtoerisme op de oude rijksweg in 1931.

De serie is erg fraai uitgevoerd en naar verhouding niet duur. Elke aflevering kost f7,95 en per maand verschijnt er één, verkrijgbaar in elke boekhandel. U hoeft niet meteen alle 18 delen te bestellen zodat u de kat even uit de boom kunt kijken. Maar begint u eens met dit eerste deel te kopen!

Hilversum Zoals Het Was, aflevering 1: *Van dorp tot stad*, Zwolle, Waanders Uitgevers, 1999 31 p.: ill. Prijs f7,95.

AS

Het Gooi leeft: vroeger, nu en straks

De Vrienden van het Gooi hebben met het onlangs gepubliceerde boek 'Het Gooi leeft: vroeger, nu en straks' voor elk wat wils willen bieden. De vereniging is daar zeker in geslaagd. In het 174 bladzijden tellende en fraai geïllustreerde boek behandelt een reeks auteurs een keur aan onderwerpen. Dat is de sterkte maar tegelijkertijd ook de zwakte van 'Het Gooi leeft'.

Op al dit resterende mooi in het Gooi moeten wij extra zuinig zijn. Vooral omdat mens en natuur in dit gebied zo nauw met elkaar verbonden zijn. Wat weg is komt immers nooit meer terug. Dit stellen de heren M. Brabers (Staatsbosbeheer), F. Evers (Natuurmonumenten) en H. Korten (Goois Natuurreservaat) in hun gezamenlijke voorwoord. Deze uitspraak past uitstekend bij de doelstellingen van de Vrienden, die natuurbehoud hoog in het vaandel hebben staan. De natuur speelt dan ook een belangrijke rol in *Het Gooi leeft*, op de voet gevolgd door de historie. De zestien hoofdstukken gaan over uiteenlopende onderwerpen als kunst, waterhuishouding en erfgooiers. Zij strekken zich uit van de ijstijden tot de verre toekomst. De tekst gaat vergezeld van een weelde aan illustraties, voor een belangrijk deel in kleur.

Het originele idee van de redactie om telkens 'vroeger, nu en straks' aan de orde te stellen komt helaas onvoldoende uit de verf. Het verleden is prominent aanwezig, het heden in veel mindere mate, en de toekomst nauwelijks. En dat laatste is

eigenlijk wel logisch ook. Wie waagt zich aan voorstellingen over – bijvoorbeeld – de bouwkunst, het geloof en het verkeer in het Gooi? Daarbij komt dat de hoofdstukken elkaar soms overlappen, dat Naarden (in Hilversumse ogen) soms teveel de boventoon voert, en dat niet elke auteur iets weet toe te voegen aan wat we al over het betreffende onderwerp wisten. Met als gevolg dat sommige hoofdstukken zonder moeite overgeslagen kunnen worden, terwijl andere de moeite van het lezen zeer zeker waard zijn.

Met de aan de uitgave verbonden schrijfwedstrijd hebben de Vrienden, ten slotte, een gouden greep gedaan. Maar liefst 58 deelnemers zonden in totaal 79 verhalen in. De bijzondere bijdragen van de drie prijswinnaars zijn in het boek opgenomen. De overigen liggen klaar om in het tijdschrift van de Vrienden gepubliceerd te worden.

Al met al is 'Het Gooi leeft' – ondanks wat onevenwichtigheden – een fraai uitgevoerd en leeswaardig boek geworden.

Het Gooi leeft, vroeger, nu en straks. Bussum, Strengolt: Vereniging Vrienden van het Gooi, 1999. – 174 p.: ill. Prijs: f42,50

EdP

Groene oases in het dorp Hilversum

door Liliane Taudin Chabot

Deze publicatie is een wandelgids met de beschrijving van een route langs Hilversums 'groene oases' in en rond het centrum. De Kerkbrink is het begin- en eindpunt van de wandeling. Op een tocht van 1½ uur neemt de schrijfster u mee langs de Oude Haven, de Boomberg met het Speldenkussen, de Bijenschans in het Corversbos, het Pinetum Blijdenstein, de Costerustuin, het Rosarium en De Hof op de oude begraafplaats. Wat deze gids zo aardig maakt is de gedegen achtergrondinformatie over de historie van alles wat u ziet. Ook de planten, bomen en vogels langs de route worden beschreven. Praktische gegevens over adressen, telefoonnummers en cafés zijn vermeld. De uitvoering is helaas wat provisorisch. Het A-vier formaat laat zich wat lastig in de zak steken.

De Vereniging voor natuur- en milieueducatie is bij het samenstellen van de gids betrokken geweest. De gids is alleen telefonisch te bestellen bij

mevrouw Taudin Chabot (035-628 45 97) en de heer Poolman Simons (035-621 48 84.) De prijs is f12,50, de gestripte versie zonder beschrijvingen kost f2,50.

AS

OVERIGE NIEUWE PUBLICATIES

Zo was Hilversum / Bokhorst, G. van (tekst) en Maarten Betlem (tekeningen). – Zaltbommel: Europese bibliotheek, 1999. Cop. 1971. – 100 p.: ill. f39,90 Reprint van de uitgave uit 1971.

75 jaar drukkunst & kunst drukken: drukkerij Onkenhout BV / Ellenbroek, Hans. – Hilversum: Drukkerij Onkenhout, cop. 1999. – 96 p.: ill. Niet in de handel.

De Hilversumse draadloze omroep: smidse van ideeën: eerste halfjaar 1925 / Herpen, Jan J. van. – Dl. III. – Hilversum: FLANOR, 1999. – 146 p. Niet in de handel.

125 jaar thuiszorg 1875-2000: oude tradities en nieuwe ambities / Jamin, H. – Baarn: Tirion: Thuiszorg Gooi en Vechtstreek, cop. 1999. – 192 p.: ill.: foto's. Prijs: f59,50

Boekenvrienden Solidariteit: Turbulente jaren van een exiluitgeverij / Manasse, Peter. – Den Haag: Biblion Uitgeverij, 1999. – 150 p.: ill. Prijs: f49,50 Betreft de Hilversumse uitgeverij die bestond van 1934-1945.

J.M. den Uyl: gereformeerd af, socialist geworden, calvinist gebleven. De vormende jaren tijdens crisis- en oorlogstijd en de invloed daarvan op het naoorlogse politieke denken en handelen / Reichwein, Onno. – Utrecht: Universiteit Utrecht, cop. 1999. – 128 p. – (Utrechtse Historische Cahiers; jrg. 19 (1998) nr. 4) Prijs f25,00

GSA: 50 jaar toegepaste en beeldende kunst in Hilversum / Slippens, Riens (eindred.). – Hilversum: Kunstenaarsvereniging GSA (Goois Schepend Ambacht), cop. 1999. – 198 p.: ill. Prijs f49,50